

Van de straatpastor

Dit is mijn laatste schrijven aan het jaarverslag als straatpastor van Hoorn. Volgend jaar zal het verslag geschreven worden door mijn opvolger, Liduine Thorn. Een mijnpaal dus, zo'n laatste verslag. Hoe is het allemaal ook alweer begonnen, en wat ik is er allemaal gebeurd door de jaren heen?

In september 2015 mocht ik aan de slag als straatpastor in Hoorn, met als opdracht 'het bieden van psychosociale en pastorale aandacht en ondersteuning aan dak- en thuislozen in Hoorn en omgeving'. Al gauw ontstonden er drie pijlers waarlangs ik het werk wilde vormgeven: 1. het geven van persoonlijke aandacht, 2. het bieden van zorg voor de hele mens, 3. het leggen van verbinding met kerk en samenleving. Die pijlers zijn na 9 jaar pionieren nog steeds leidend in het werk.

Het geven van persoonlijke aandacht

Het belangrijkste onderdeel van het Straatpastoraat is de aandacht, het 'er-zijn'. Aanwezig zijn, aanklampbaar zijn, met een open agenda en ruimte voor dat wat op je af komt. Ik ben heel wat aangeschoven bij de buitenplekjes waar mensen elkaar ontmoeten, en heb veel huisbezoeken afgelegd. Ook ben ik jarenlang wekelijks bij het Leger des Heils geweest om daar de mensen te ontmoeten en te ondersteunen. Hoewel dit contact in 2022 helaas is stuk gelopen, denk ik positief terug aan het werk dat ik daar heb mogen doen.

Toen ik onderweg was naar een afspraak, zag ik een bushokje een meisje zitten met een heleboel tassen. Niet nette koffers, maar tassen die half open waren en snel gepakt leken te zijn. Ik parkeerde mijn auto en liep naar haar toe om te vragen of ik haar kon helpen. Ze was verdrietig en ontroerd door mijn vraag. Ze was net door haar broer op straat gezet en wist niet wat ze nu moest doen. Ik bood haar aan met haar mee te denken en verzette mijn afspraak waar ik naar onderweg was.

Nadat we haar spullen in de auto hadden gezet, trokken we de ochtend samen op tot ze een tijdelijke oplossing had gevonden.

Het geven van persoonlijke aandacht is niet alleen belangrijk bij deze ontmoetingen, maar speelt ook in alle projecten die zijn ontstaan een grote rol. Ook daar willen we dat mensen zich gezien weten. Dat gebeurt niet alleen door er 'te zijn', maar ook door oprecht en trouw te zijn. Het is daarom ook erg fijn dat tijdens mijn twee zwangerschappen in 2018 en 2022 en mijn ziekteverlof in 2023 die trouwe aandacht werd voortgezet door vervangers Lucy Geertman en Lianne Cluistra, en dat ook na mijn vertrek in september de oprechte trouwe aandacht door gaat.

Mooi is ook dat die aandacht niet alleen door mij als pastor gegeven kan worden, maar dat er ook vrijwilligers zijn die uitstekend gastvrije aandacht kunnen schenken. Toen we in 2022 begonnen met de Bakkie Fiets onder leiding van collega Urmie Seedorf, sloot al gauw vrijwilliger Henry Redan aan. Samen staan zij elke week in de Kersenboogerd met Koffie en 'n Praatje. Zij bieden oprechte trouwe aandacht aan een grote groep mensen die bewust komt voor een bakkie of een praatje, of die toevallig voorbij loopt en even aanschuift. Zij zijn inmiddels zo gevestigd in de Kersenboogerd, dat mensen speciaal voor hen even aan komen waaien. Uit een impact onderzoek dat een studente van de CHE in 2024 heeft gedaan bij de bakfiets, komt naar voren dat 'Bakkie Fiets een plaats is waar onderling begrip wordt gevonden, verkregen en gegeven. Het is een plaats van volkomen acceptatie. Iedereen mag er zijn. Hier wordt vriendschap ervaren.'

Een jonge vrouw vertelt dat ze enkele maanden geleden voor het eerst langskwam. Ze kende niemand. Bakkie Fiets werd voor haar de weg naar de hulpverlening. Maar zegt ze, het luisterend oor dat ze hier vond was op dat moment belangrijker dan de geboden hulp.

Het bieden van zorg aan de hele mens

Het straatpastoraat richt zich op de hele mens. Dat betekent dat sociale, emotionele, fysieke en geestelijke aspecten aan de orde komen. De meeste activiteiten die in deze 9 jaar hebben plaatsgevonden of projecten die zijn ontwikkeld, dienen dit doel. Zo ben ik in 2016 al gestart met de eerste Lunch op Zondag. Eerst nog wekelijks en alleen in de winterperiode, inmiddels maandelijks en het hele jaar door. De ontmoeting, de ontspanning, en de warme ontvangst hebben veel mensen een plek geboden waar zij zich gezien en welkom wisten.

Het welkom weten speelt ook een rol bij maaltijdproject Warm Onthaal. Dit project, dat tijdens de corona crisis in 2020 is opgestart in samenwerking met de Hulpverlening Westfriese Kerken, biedt naast een wekelijkse gezonde warme maaltijd, ook een luisterend oor en een plek waar je voor hulp kunt aankloppen. Uit een impact onderzoek in 2022 kwam dat sterk naar voren.

'De wekelijkse maaltijd betekent voor mij zoveel meer dan eten – het laat me zien dat er nog steeds mensen zijn die om me geven, dat de maatschappij niet alleen maar slecht is, dat ik waardevol genoeg ben om elke week te mogen komen, en door een kort praatje wordt ik even uit mijn eenzaamheid getrokken.'

Het bieden van zorg aan de hele mens komt ook naar voren in de vele ontspannende activiteiten die zijn ondernomen in die 9 jaar. Juist in levens waarin veel stress is en weinig 'normaals', speelt ontspanning en gezonde afleiding een belangrijke rol. Daarom hebben we gepicknickt, gebarbecued, pizza's gemaakt, Sinterklaas gevierd, kerst gevierd, en gebowld.

Ontspanning was ook één van de redenen om in 2018 het eerste Smalle Beurzen Festival te organiseren. De hele mens komt hier aan bod – lekker eten, persoonlijke verzorging, mogelijkheid tot gesprek, nieuwe mensen ontmoeten, en vooral een goede sfeer en een leuke dag. De succesformule was voor herhaling vatbaar, en dus heeft in 2022 een tweede editie plaatsgevonden, en in april 2024 de derde editie.

Een heel andere vorm van ontspanning is te vinden in 'De Rustplek'. Dit is een project dat in verschillende plaatsen in Nederland al draait, waarbij gastvrije mensen hun huis tijdelijk open stellen voor iemand die een plek nodig heeft. Een tijdelijke plek om tot rust te komen, om een dak boven je hoofd te hebben, en om uit te zoeken hoe je verder moet. In 2023 hebben we gesprekken gevoerd met De Rustplek en de gemeente Hoorn over het starten van een Rustplek in West Friesland. Hoewel er nog geen uitsluitsel is over een eventuele start, is de gemeente welwillend en wordt in 2024 gekeken hoe we verder gaan. Het project zou een prachtige vorm zijn van 'zorg voor de hele mens'.

Het leggen van verbinding met kerk en samenleving

Als straatpastor ben ik regelmatig uitgenodigd om iets te vertellen over mijn werk. Het is een manier om niet alleen aandacht te vragen voor het werk, maar ook voor de mensen en de verscheidenheid

aan situaties waarin zij zich bevinden. Veel mensen hebben geen besef van wat er speelt in hun stad of dorp. Daarom heb ik vooral in de eerste jaren ook regelmatig iemand uit 'de doelgroep' meegenomen die zijn persoonlijke verhaal wilde vertellen. Ook in de preekbeurten die ik mocht houden in verschillende kerken heb ik altijd getracht het werk van het Straatpastoraat en de verhalen van haar mensen mee te nemen.

In 2018 hebben we middels deelname aan het Buurtfilm Festival aandacht gegeven aan de verhalen van mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt. Het resultaat ervan staat nog steeds op onze website, en blijft een mooi inkijkje geven in de verschillende situaties waarin mensen zich kunnen bevinden. Het doet ook iets aan beeldvorming en stigma dat rond het onderwerp heerst. Dak- of thuisloos zijn betekent allang niet meer als zwerver onder de brug liggen (hoewel dat helaas ook de werkelijkheid kan zijn), het gaat om een veel bredere groep mensen.

Ik heb het dan ook gezien als mijn taak als straatpastor iets te doen met de ervaringen die ik hoor en signalen die ik krijg. We hebben dan ook regelmatig aan de bel getrokken over een toename van het aantal mensen dat hulp nodig heeft, en het gebrek aan voldoende gepaste opvang. Vanuit die ervaring heb ik er in 2022 ook voor gekozen om vanuit het Straatpastoraat medewerking te verlenen aan een Zwartboek rondom dak- en thuisloosheid in West-Friesland. Het behartigen van belangen van onze doelgroep en het zoeken naar barmhartige en rechtvaardige zorg, hoort bij het werk, en wordt bovendien door onze mensen verwacht.

'Naar ons luisteren ze toch niet, maar naar jou moeten ze wel luisteren'.

2023-2024

De 9 jaar Straatpastoraat waren een geweldig avontuur. Het laatste jaar, waar dit jaarverslag over gaat, heeft niet alleen laten zien hoe mooi het werk is, maar ook hoe zwaar het kan zijn. In januari liep ik tegen de grens van mijn fysieke mogelijkheden aan, en ik heb tijd nodig gehad om weer goed op krachten te komen. Ik ben dankbaar dat ik daar de tijd voor heb gekregen, en dat ik na de zomer weer het werk op heb kunnen pakken.

Op het moment dat ik dit schrijf (mei 2024) kijk ik terug op een mooi laatste jaar waarin ...
we een prachtige kerstmaaltijd hebben gehad met zo'n 100 mensen in Cafe Charlies
we met Warm Onthaal tot steun mochten zijn voor zo'n 75 mensen per week
de Lunch op Zondag goed bezocht was met fijne ontmoetingen
het Smalle Beurzen Festival voor april 2024 werd voorbereid met studenten van het Horizon College
de PKN 'Het Vierkant' ons een jaar lang als jaardoel financieel steunde
Bakkie Fiets zich uitbreid met vrijwilligers en naar verwachting in 2024 een tweede plek
het idee voor 'De Rustplek' in de startblokken is gezet

Maar het meest dankbaar kijk ik terug op alle mooie, verdrietige, bijzondere, betekenisvolle ontmoetingen met mensen, binnen in huis of buiten op straat. Uit de impact meting van 2022 kwam naar voren dat het Straatpastoraat een plaats is van vriendschap, waar iedereen er mag zijn, gesprek over het leven plaatsvindt, en hulp gevraagd kan worden. Ik hoop dat we dat ook het afgelopen jaar hebben waargemaakt. Niet ik alleen, maar samen met alle mensen die het werk financieel steunen of een bijdrage leveren door zich vrijwillig in te zetten in het bestuur, bij de bakfiets, bij Warm Onthaal, bij de lunch, en bij het festival. Het was een plezier met jullie samen te werken.

STRAATPASTORAAT HOORN
Jaarcijfers 2023 vastgesteld

	2023
STRAATPASTORAAT	
Ontvangsten	
Bijdragen kerken	3.116,60
Diverse giften	12.792,95
Fondsen	4.800,00
PCI	21.250,00
Diaconie	16.900,00
Festival	0,00
	58.859,55
Uitgaven	
Personeelskosten	29.018,96
Vrijwilligers	1.275,00
Intervisie	378,00
Declaraties	821,00
Bestuurskosten	621,34
Verzekering	338,33
Abonnementen	0,00
Kosten	1.796,74
Website	194,65
Bakfiets	87,90
Festival	0,00
Lunch op zondag	0,00
Bankkosten	411,74
Kerstdiner	0,00
Kleine uitgaven	0,00
	34.943,66
Resultaat Straatpastoraat	23.915,89

project WARM ONTHAAL	2.023,00
Ontvangsten	
Diaconie	8.739,50
PCI	10.000,00
Gemeente	1.500,00
Overige giften	3.742,00
	23.981,50
Uitgaven	
Maaltijden	22.143,80
Huur Octaaf	1.530,00
Diversen	0,00
	23.673,80
Resultaat Warm onthaal	307,70
Totaal resultaat	307,70

secretaris

and. voorzitter